

แบบรายงานการพัฒนา

หน่วยงาน.. กลุ่มตรวจสอบภายใน.....ผู้รับการพัฒนา ..นางสาวพิมพ์ชนก แก่นล่อ

- การเข้ารับการฝึกอบรม
- การค้นคว้าด้วยตนเอง
- การสอนงาน
- วิธีการอื่น ๆ (ระบุ)

๑. เรื่องที่ได้รับการพัฒนา

การควบคุมภายในที่ดี ด้านการเงิน การบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง

๒. วัตถุประสงค์การพัฒนา

ต้องการเพิ่มทักษะและพื้นฐานความรู้การควบคุมภายในที่ดี ด้านการเงิน การบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

๓. ความรู้ที่ได้จากการพัฒนา (โดยสังเขป)

๓.๑ ที่มาของการควบคุมภายในที่ดี

การควบคุมภายในมาจากพระราชบัญญัติ วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีในเรื่องของการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

การควบคุมภายใน >> กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานรัฐ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรภายในหน่วยงานจัดให้มีขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้ง ๓ ด้าน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

๓.๒ แนวทางการควบคุมภายในที่ดี

การควบคุมภายในที่ดี จะต้องแทรกอยู่ในการทำงาน คือ การปฏิบัติจนถือว่าเป็นหนึ่งในการทำงาน โดยที่ไม่สามารถแยกออกได้ว่า สิ่งไหนคือการควบคุมหรือสิ่งไหนคือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ทำจริง

แนวคิดพื้นฐานการควบคุมภายใน

- เป็นกลไกที่อาจทำให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์
- เป็นส่วนประกอบที่แทรกอยู่ในการทำงานตามปกติ
- เกิดขึ้นโดยบุคลากรของหน่วยงาน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการควบคุมภายในที่เกิดขึ้น
- สามารถให้ความเชื่อมั่นว่าหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์

ความรับผิดชอบการควบคุมภายใน

เป็นหน้าที่ของบุคลากรทั้งองค์กรร่วมมือกัน ตามหน้าที่ของตนเองที่แตกต่างกัน เช่น ฝ่ายบริหาร จะมีหน้าที่ในเรื่องของนโยบาย กำกับดูแลให้ความสำคัญกับการควบคุม ผู้ปฏิบัติงานจะมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องของการปฏิบัติตามการควบคุมที่มีอยู่ ส่วนผู้ตรวจสอบภายในนั้นจะมีหน้าที่ในการตรวจสอบประเมินว่าการควบคุมภายในที่มีอยู่ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงหรือไม่ อย่างไร หรือว่าจะต้องมีการปรับปรุง โดยที่สามารถปรับเพิ่มหรือลดได้ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และบริบทหลายๆอย่างประกอบกัน เป็นต้น

๓.๓ ปัจจัยที่ส่งผลให้การควบคุมภายในไม่ประสบความสำเร็จ

การคุมภายในที่ดีบุคลากรของหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือกันทั้งองค์กร ปัจจัยหลักๆจึงอยู่ที่ตัวบุคคล ซึ่งจากการสอบถามการปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยผู้ตรวจสอบภายใน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานส่วนใหญ่ อาจละเลยในหน้าที่ ซึ่งก็เป็นหนึ่งในโอกาสที่จะเกิดการเกิดทุจริตเพราะเกิดช่องว่างของการควบคุมภายใน โดยข้อตรวจพบในด้านการเงิน การบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมที่เกิดขึ้น มีดังนี้

1. การจัดทำเอกสารประกอบการรับ-จ่าย การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง
2. การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
3. การบันทึกข้อมูลในระบบ GFMS ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง
4. การตรวจนับพัสดุประจำปีไม่ถูกต้อง
5. การควบคุมภายในไม่เหมาะสมและเพียงพอ

๓.๔ ข้อเสนอแนะและวิธีการควบคุมภายในให้ประสบความสำเร็จ

การคุมภายในเป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องทำความเข้าใจ ให้ความสำคัญกับเรื่องของการปฏิบัติงาน รวมถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง สามารถที่จะปรับปรุงได้ จึงมีแนวปฏิบัติที่ว่าอย่างน้อยจะต้องมีการประเมินผลการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อดูว่าสภาพแวดล้อม บุคลากร กระบวนการ อาจจะมีอะไรปรับเปลี่ยน ต้องมีการประเมินว่าสิ่งที่ทำอยู่แล้วควรจะทำต่อไปหรือว่าควรจะมีการปรับปรุงเพิ่มเติม และสิ่งสำคัญการควบคุมภายในจะต้องไม่เพิ่มภาระผู้ปฏิบัติงาน

การกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง

- กำหนดนโยบายและวิธีการบริหารบุคคล
- มีคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน
- การแบ่งแยกหน้าที่ที่สำคัญออกจากกัน
- การจัดทำทะเบียนคุมต่างๆ
- มีการดำเนินการตามระเบียบที่กำหนด
- มีการสอบทานความครบถ้วนถูกต้อง

๓.๕ หลักการสำคัญการควบคุมภายใน

- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙
- หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒
- หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. สิ่งที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อสังเกตถึงช่องว่างและการกำกับดูแลการควบคุมภายใน เพื่อประกอบการสอบทานการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ

นางสาวพิมพ์ชนก แก่นล่อ
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน
ผู้เข้ารับการพัฒนา
วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

การควบคุมภายในที่ดี

ด้านการเงิน การบัญชี

และการจัดซื้อจัดจ้าง

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมพัฒนาที่ดิน

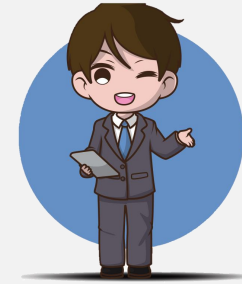

แนวทางการควบคุมภายในที่ดี

จะต้องแทรกอยู่ในการทำงาน คือ การปฏิบัติจนถือว่าเป็นหนึ่งในการทำงาน โดยที่ไม่สามารถแยกออกได้ว่าสิ่งไหนคือการควบคุมหรือสิ่งไหนคือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ทำจริง

นियามการควบคุมภายในที่ดี

กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานรัฐ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรภายในหน่วยงานจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ด้าน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

การควบคุมภายในจึงไม่ใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง

เป็นหน้าที่ของบุคลากรทั้งองค์กรร่วมมือกัน เพียงแต่ว่าแต่ละคนจะมีหน้าที่ของตนเองที่แตกต่างกัน เช่น

- ❖ ฝ่ายบริหาร : มีหน้าที่ในเรื่องของนโยบาย กำกับดูแลให้ความสำคัญกับการควบคุม
- ❖ ผู้ปฏิบัติงาน : มีหน้าที่รับผิดชอบ ในเรื่องของการปฏิบัติตามการควบคุมที่มีอยู่
- ❖ ผู้ตรวจสอบภายใน : มีหน้าที่ในการตรวจสอบประเมินว่าการควบคุมภายในที่มีอยู่ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงหรือไม่อย่างไร หรือว่าจะต้องมีการปรับปรุง โดยที่สามารถปรับเพิ่มหรือลดได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และบริบทหลายๆ อย่างประกอบกัน

หน้าที่รับผิดชอบ

การกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง

- ❖ กำหนดนโยบายและวิธีการบริหารบุคคล
- ❖ มีคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน
- ❖ การแบ่งแยกหน้าที่ที่สำคัญออกจากกัน
- ❖ การจัดทำทะเบียนคุมต่างๆ
- ❖ มีการดำเนินการตามระเบียบที่กำหนด
- ❖ มีการสอบทานความครบถ้วนถูกต้อง

ภาพรวมข้อตรวจพบ

ด้านการเงิน/การบัญชี/การจัดซื้อจัดจ้าง

1. การจัดทำเอกสารประกอบการรับ-จ่าย การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง
2. การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
3. การบันทึกข้อมูลในระบบ GFMS ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง
4. การตรวจนับพัสดุประจำปีไม่ถูกต้อง
5. การควบคุมภายในไม่เหมาะสมและเพียงพอ

สิ่งที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อสังเกตถึงช่องว่างและการกำกับดูแลการควบคุมภายใน เพื่อประกอบการสอบทานการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง :

- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐพ.ศ. 2561
- หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562
- หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561